

ผลการรู้สารสนเทศด้านทักษะการสืบค้นสารสนเทศ จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
แบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้นกับแบบไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว

นางลัดขันธ์ แสงโสภา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์

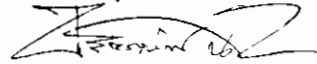
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

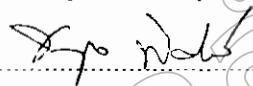
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ นางสาวณัฏฐ์ แสงโสภา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

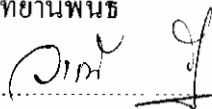
(ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

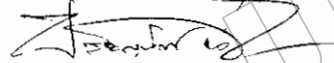
(ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์วาทินี จาปนวงศ์สามิต)

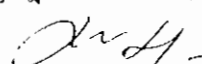
กรรมการ

(ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข)

กรรมการ

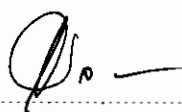
(ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัทธา ภูมิคุณ)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส จกรจั่นแดง)

วันที่ 15 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา ตรวจแก้ไขและวิจารณ์ผลงานทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว ตลอดจนเพื่อนครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ยม แสงโสภา ทุกคนในครอบครัว พี่ ๆ น้อง ๆ ที่เรียนบรรณารักษ์รุ่นเดียวกันทุกคนที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่ บพทรี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

นางลักษณ์ แสงโสภา

48910356: สาขาวิชา: บรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์; ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์)

คำสำคัญ: การรู้สารสนเทศ/ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน/ การสืบค้นสารสนเทศ

นงลักษณ์ แสงโสภา: ผลการเรียนรู้สารสนเทศด้านทักษะการสืบค้นสารสนเทศ จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้นกับแบบไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมพระราชทานนาขาว

(RESULTS OF INFORMAIION LITERACY IN INFORMATION SEARCH SKILL FROM COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION WITH SEARCH PRACTICE AND NON-SEARCH PRACTICE OF MATTHAYOM SUKSA ONE STUDENTS,

MATTHAYOMPRARACHATANNAYAO SCHOOL) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์:

ปรัชญนันท์ นิลสุข, ก.ค., ขวัญฤดี พิศาลพงศ์, D.A. 129 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สารสนเทศด้านทักษะการสืบค้นสารสนเทศ จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้นกับแบบไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมพระราชทานนาขาว กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมพระราชทานนาขาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 60 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 30 คน กลุ่มแรกเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น และกลุ่มที่ 2 เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบให้มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น โดยให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและทำแบบทดสอบหลังจบบทเรียนเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สารสนเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนรู้สารสนเทศ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สารสนเทศ จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการสืบค้นสารสนเทศ ทั้ง 2 แบบ โดยใช้ t-test แบบ Independent

ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มที่เรียนจากแบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้นกับแบบไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น มีผลการเรียนรู้สารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากแบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากแบบไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น

48910356: MAJOR: LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE; M.A.

(LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

KEYWORDS: KNOWLEDGE OF INFORMATION / COMPUTER – ASSISTED

INSTRUCTION/ INFORMATION SEARCH

NONGLUK SAENGSDA: RESULTS OF INFORMATION LITERACY IN INFORMATION SEARCH SKILL FROM COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION WITH SEARCH PRACTICE AND NON-SEARCH PRACTICE OF MATTHAYOM SUKSA ONE STUDENTS. MATTHAYOMPRARACHATANNAYAO SCHOOL. ADVISORY COMMITTEE: PRACHYANUN NILSOOK, Ph.D., KWANCHADIL PHISALPHONG, D.A. 129 P. 2010.

The purpose of this research were to study and compare the results of information literacy in information search skill from the computer assisted instruction which was developed by the researcher with search practice and non-search practice of matthayom suksa one students. Matthayomprarachatannayao school at Chachoengsao Province. The sample was divided into 2 groups, 30 students for each group by simple random sampling from 60 students. The first group learned from the computer assisted instruction with non-search practice and the second group learned from computer assisted instruction with search practice by doing pre-test before learning and post-test after learning in order to compare the results of information literacy. Mean and standard deviation were used to analysed the results of information literacy and independent t- test was used to compare the results of information literacy between 2 groups.

The results of the study revealed that the group learned from computer assisted instruction with search practice and non-search practice had different results of information literacy at the statistical significance level of .05. The students that learned from computer assisted instruction with search practice had the mean score higher than the students that learned from computer assisted instruction with non-search practice.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา	8
การสอนการใช้ห้องสมุด	17
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	19
การรู้สารสนเทศ	29
การสืบค้นสารสนเทศ	36
การสอนแบบฝึกปฏิบัติ	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	49
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	50
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	51
การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการวิจัย	59
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก	74
ภาคผนวก ข	81
ภาคผนวก ค	94
ภาคผนวก ง	107
ประวัติย่อของผู้วิจัย	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	50
2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบทดสอบวัดผลการรู้สารสนเทศด้านทักษะการสืบค้นสารสนเทศ จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น	57
3 การเปรียบเทียบผลการรู้สารสนเทศด้านทักษะการสืบค้นสารสนเทศจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้นกับแบบ ไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น	58
4 การคำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การสืบค้นสารสนเทศ	95
5 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	97
6 คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น	98
7 คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบ ไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น	100
8 ผลการประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ	102
9 ค่าสถิติการทดสอบ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มแบบ ไม่ฝึกปฏิบัติการสืบค้น	105
10 ค่าสถิติการทดสอบ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มแบบมีฝึกปฏิบัติการสืบค้น	105
11 ค่าสถิติการทดสอบ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนหลังเรียน ของกลุ่มแบบมีฝึกปฏิบัติการสืบค้น	105
12 การเปรียบเทียบการทดสอบ t - test ระหว่างกลุ่มแบบมีฝึกปฏิบัติการสืบค้นกับกลุ่มแบบไม่ฝึกปฏิบัติการสืบค้น โดยใช้ค่าสถิติคะแนนหลังเรียน	106

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนผังการทำงานของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	108
2 แผนผังการสืบค้นสารสนเทศแบบไม่มีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น	109
3 แผนผังการสืบค้นสารสนเทศแบบมีการฝึกปฏิบัติการสืบค้น	110
4 แผนผังโครงสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน	111
5 แผนผังโครงสร้างการประเมินผลการทดสอบ	112
6 แผนผังโครงสร้างการจบบทเรียน	112
7 หน้าจอลึกเข้าสู่บทเรียน	113
8 เข้าสู่ระบบลงทะเบียนเรียน	113
9 ลงทะเบียนชื่อ นามสกุล ของผู้เรียน	114
10 ลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่เมนูหลัก	114
11 เมนูหลัก	115
12 จุดประสงค์การเรียนรู้	115
13 แบบทดสอบก่อนเรียน	116
14 คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน	116
15 เมนูหลักบทที่ 1	117
16 จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 1	117
17 ตัวอย่างเนื้อหาบทที่ 1	118
18 เมนูหลักบทที่ 2	118
19 จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 2	119
20 ตัวอย่างเนื้อหาบทที่ 2	119
21 เมนูหลักบทที่ 3	120
22 จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 3	1120
23 ตัวอย่างเนื้อหาบทที่ 3	121
24 เมนูหลักบทที่ 4	121
25 จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 4	122
26 ตัวอย่างเนื้อหาบทที่ 4	122
27 เมนูหลักบทที่ 5	123

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
28 จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 5	123
29 ตัวอย่างเนื้อหาบทที่ 5	124
30 เมนูหลักบทที่ 6	124
31 จุดประสงค์การเรียนรู้บทที่ 6	125
32 ตัวอย่างเนื้อหาบทที่ 6	125
33 แบบทดสอบหลังเรียน	126
34 คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	126
35 ออกจากบทเรียน	127